

Spolupráce mezi pediatrií a ranou péčí: prospěch pro děti s postižením a jejich rodiny

PhDr. Jitka Barlová, Ph.D.

Společnost pro ranou péči, Služby rané péče poskytované na území hl. m. Prahy a Středočeského kraje

Transdisciplinární přístup napříč různými odbornými disciplínami umožňuje lépe porozumět komplexním potřebám rodin dětí s postižením a přináší jim mnoho benefitů. Jako přínosná se jeví spolupráce pediatrií se sociální službou rané péče. Článek stručně představuje sociální službu rané péče, zaměřuje se na benefity spolupráce pediatrie a rané péče, zmiňuje rovněž příklad dobré praxe.

Klíčová slova: raná péče, dítě s postižením, transdisciplinární přístup, včasná intervence.

Collaboration between pediatricians and early childhood intervention: benefiting children with special needs and their families

A transdisciplinary approach across various professional disciplines enables a better understanding of the complex needs of families of children with special needs and brings them many benefits. Cooperation between pediatricians and early childhood intervention appears to be beneficial. The article briefly introduces the early childhood intervention social service and it focuses on the benefits of cooperation between pediatricians and early childhood intervention, and also mentions an example of good practice.

Key words: early childhood intervention, child with special needs, transdisciplinary approach, early intervention.

Spolupráce mezi pediatrií a poradkyněmi rané péče přináší mnoho výhod pro děti s postižením a jejich rodiny. V tomto článku se zaměříme na faktory, které tuto spolupráci podporují, a na benefity, které přináší, včetně důležitosti mezioborové spolupráce a konkrétních příkladů úspěšné spolupráce.

Pediatři jsou často prvními lékaři, kteří identifikují rizikové faktory u dětí. Ve svých ordinacích se setkávají ale i s dětmi, jejichž zdravotní obtíže nebo postižení diagnostikoval jiný odborný lékař. V ideálním případě je praktický lékař pro děti a dorost centrální osobou, u níž se setkávají všechny zdravotní informace o dítěti. Navíc to bývá právě pediatr, kdo má alespoň trochu šanci poznat rodinu dítěte, nebo alespoň primární pečující osobu.

Diagnóza dítěte se dotýká celé rodiny

Pokud vycházíme z biopsychosociálního modelu (1) a přiznáváme prostředí a psychice

vliv na zdraví a nemoc stejně tak jako biologickým faktorům, pak je právě rodina v holistické péči o malé pacienty důležitým faktorem. Pokud dítě onemocní závažnou nemocí nebo se projeví postižení, pak to není jen „problém“ dítěte, ale dotýká se celé rodiny. Žádný rodič se nemůže dostatečně dopředu připravit na to, že jeho dítě si do života ponese hendikep. Německá psycholožka Achilles říká: „*Ne postižení samo o sobě, ale to, jak se s ním zachází, je rozhodujícím faktorem v kvalitě života dítěte a jeho rodiny.*“ (2). Komplexnost podpory rodiny jednoznačně vyžaduje interdisciplinární přístup, který zohledňuje všechny aspekty života dítěte.

Přínos navazující služby rané péče

Praktický lékař pro děti a dorost se primárně soustředí na fyzické zdraví dítěte, jeho čas je limitovaný a jen málokdy se dostane do domácího prostředí dítěte. Zapojením navazujících služeb lze pro rodinu zajistit komplex-

DECLARATIONS:

Declaration of originality:

The manuscript is original and has not been published or submitted elsewhere.

Ethical principles compliance:

The authors attest that their study was approved by the local Ethical Committee and is in compliance with human studies and animal welfare regulations of the authors' institutions as well as with the World Medical Association Declaration of Helsinki on Ethical Principles for Medical Research Involving Human Subjects adopted by the 18th WMA General Assembly in Helsinki, Finland, in June 1964, with subsequent amendments, as well as with the ICMJE Recommendations for the Conduct, Reporting, Editing, and Publication of Scholarly Work in Medical Journals, updated in December 2018, including patient consent where appropriate.

Conflict of interest and financial disclosures:

None.

Funding/Support:

None.

Cit. zkr: *Pediatr. praxi.* 2024;25(4):265-266

Článek přijat redakcí: 19. 7. 2024

PhDr. Jitka Barlová, Ph.D.

reditelka.praha@ranapece.cz